

Standpunt van de Belgische Vereniging voor Overdruk- en OnderwaterGeneeskunde over duiken na COVID-19 Vaccinatie

26 Maart 2021

De documentatie die door het Europese Geneesmiddelen Agentschap (EMA) verzameld werd in het kader van de goedkeuring van de COVID-19 vaccins in Europa, vermeldt mogelijke ongewenste effecten die kunnen optreden na de vaccinatie. Deze ongewenste effecten zijn meestal mild, en zijn vergelijkbaar met de ongewenste effecten na andere vaccinaties, zoals hoofdpijn, lichte koorts, nausea, pijn ter hoogte van de injectieplaats, duizeligheid, gastro-intestinale stoornissen, gezwollen lymfeknopen, bloedklontervorming enzovoort. Deze ongewenste effecten treden meestal op binnen de 12-48 uur na vaccinatie, en in zeldzame gevallen kunnen de symptomen tot 7 dagen aanhouden. Ernstige ongewenste effecten, zoals anafylaxie, zijn gelukkig uiterst zeldzaam en treden meestal op bij personen met meerdere allergieën; deze treden meestal zeer snel, binnen de 30 minuten na vaccinatie op. Ongewenste effecten lijken meer gerapporteerd te worden na de tweede dosis van het vaccin.

Ondanks het feit dat de meeste ongewenste effecten mild zijn en niet de veiligheid van de goedgekeurde vaccins in vraag stellen, is het mogelijk dat ze door typische duik-gerelateerde omstandigheden, zoals onderdompeling, druk en hyper/hypoxische omgeving eventueel m er uitgesproken kunnen zijn. Daarenboven is het mogelijk dat sommige immunologische effecten van de COVID-19 vaccinatie tijdelijk het risico op duik-gerelateerd aandoeningen kan beïnvloeden. In social media werden anekdotische gevallen gerapporteerd van symptomen van mogelijke decompressie-ziekte (DCI) na incidentloze duiken binnen de veiligheidslimieten voor DCI waren uitgevoerd; deze zijn een bron van bezorgdheid in duikerskringen.

Tot op heden zijn er geen gegevens beschikbaar over de invloed van duikomstandigheden op de mogelijke ernst van ongewenste effecten van COVID-19 vaccinatie, en ook niet over de invloed van de vaccinatie op de bekwaamheid van de duiker om de veiligheid bij duiken te verzekeren. Omdat deze vaccins als nieuwe farmaceutische producten beschouwd worden, en om het risico dat de ongewenste effecten ervan de duikveiligheid negatief zouden beïnvloeden, zoveel mogelijk te vermijden, willen we de duikers attent maken op de informatie en richtlijnen van de WHO, de EMA en de ECDC over COVID-19 vaccinatie (zie referenties) en de volgende bijkomende specifieke aanbevelingen voor duiken toevoegen:

- 1) Omdat de noodzaak de COVID-19 pandemie in te dijken primordiaal is, en omdat op dit moment, een wijdverspreide vaccinatie de enige manier lijkt om dit te bekomen, **is het sterk aanbevolen dat iedereen zich zou laten vaccineren**, zodra vaccins beschikbaar worden en volgens het nationale COVID-19 vaccinatieplan.
- 2) **Duikers zouden een wachtperiode van minstens 7 dagen moeten overwegen** na iedere dosis van een COVID-19 vaccin, voor ze een duikactiviteit plannen met perslucht, samengeperst gas, of apnoe-duiken.

- 3) **Het wordt aanbevolen deze wachtperiode tot 14 dagen te verlengen** indien de duiker
 - i. ongewenste effecten heeft gehad na de vaccinatie die langer dan 48 uur duurden,
 - ii. persoonlijke gezondheids-risicofactoren heeft, zoals, maar niet beperkt tot:
 1. overgewicht
 2. chronische metabole ziekte (zoals diabetes)
 3. roken
 4. het gebruik van geneesmiddelen die een verhoogd risico op tromboembolie (bloedklonters) geven (onder meer ook de orale anticonceptiepill)
 5. of elke combinatie van bovenstaande
 - iii. duiken wenst uit te voeren die specifieke technische bekwaamheden vereist of die de limieten van “no-decompression” recreatieve duiken overschrijden (technisch duiken, diepe duiken met verplichte decompressie-stops).

- 4) Indien de ongewenste effecten van een COVID-19 vaccinatie **méér dan 48 uur duren moeten duikers hun huisarts raadplegen.**

- 5) Als symptomen, die mogelijk kunnen wijzen op duikongeval of decompressie-ziekte, optreden binnen de 7 dagen na COVID-19 vaccinatie, na duiken die als “laag-risico duiken” kunnen bestempeld worden, is **een consultatie bij een geneesheer met specifieke kennis in duikgeneeskunde aanbevolen.** Het kan nuttig zijn, deze te rapporteren aan een duikveiligheidsorganisatie zoals Divers Alert Network (DAN) Europe. Lokale wetenschappelijke verenigingen kunnen bij deze waakzaamheid betrokken worden.

- 6) Omdat de COVID-19 vaccinatie mogelijk niet voor 100% beschermt tegen overdracht van het SARS-CoV2 virus naar andere personen, **moeten de momenteel geldende maatregelen voor preventie en bescherming (afstand, masker, hygiëne) door iedere duiker aangehouden worden,** gevaccineerd of niet.

Referenties:

- European Centre for Disease Prevention (ECDC) [Overview of the implementation of COVID-19 vaccination strategies and vaccine deployment plans in the EU/EEA.](#)
- ECDC [COVID-19 vaccination and prioritisation strategies in the EU/EEA.](#)
- European Medicines Agency (EMA) [Comirnaty EPAR -public assessment report.](#)
- EMA [Comirnaty - Procedural steps taken and scientific information after the authorisation.](#)
- EMA [COVID-19 vaccine Moderna- EPAR-public assessment report.](#)
- EMA [COVID-19 vaccine AstraZeneca - EPAR-public assessment report.](#)
- World Health Organization (WHO) [Guidance on developing a national deployment and vaccination plan for COVID-19 vaccines.](#)
- [WHO COVID-19 vaccines technical documents.](#)

Deze aanbevelingen werden opgesteld op basis van de wetenschappelijke gegevens op 26 Maart 2021. Zij kunnen en zullen evolueren indien nieuwe inzichten of bijkomende data beschikbaar worden.

Voor het Bestuur van de BVOOG:

(getekend)

Dr Guy Vandenhoven
Voorzitter

(getekend)

Dr Peter Germonpré
Bestuurslid

(getekend)

Dr Jean-Pierre Rézette
Bestuurslid